

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ (Gender mainstreaming) 19/11/18 (10-12 π.μ)

Θα ήθελα καταρχήν να συγχαρώ τους συντελεστές αυτής της πρωτοβουλίας, την Επιτροπή που συστάθηκε με στόχο την προώθηση της ένταξης της διάστασης του φύλου στις δημόσιες πολιτικές στην Κύπρο. Συγχαίρω λοιπόν την Επιτροπή Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση που με δική της πρωτοβουλία το 2014 έφερε στο προσκήνιο το θέμα αυτό, την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης, το Γραφείο της Επιτρόπου Διοίκησης και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης και το Γραφείο της Επιτρόπου Ισότητας για αυτό το αποτέλεσμα.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων δύο δεκαετιών, η ένταξη της διάστασης του φύλου σε όλες τις πολιτικές, έχει εξαπλωθεί ως μια παγκόσμια, ολοκληρωμένη στρατηγική για την προώθηση της ισότητας των φύλων. Αποτελεί, μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στην πολιτική της ισότητας που δεν περιορίζεται απλά στη λήψη μέτρων υπέρ των γυναικών, αλλά χαράσσει πολιτικές ισότητας, τις εφαρμόζει και αξιολογεί το σύνολο των επιπτώσεων τους τόσο στους άνδρες, όσο και στις γυναίκες.

Επίσης, εστιάζει στις ιδιαίτερες ανάγκες και εμπειρίες τόσο των ανδρών όσο και των γυναικών, έτσι ώστε άνδρες και γυναίκες να επωφελούνται ισότιμα από όλες τις πολιτικές και δράσεις, σε όλα τα επίπεδα της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής ζωής. Επομένως, στις σχεδιαζόμενες και εφαρμοζόμενες πολιτικές και δράσεις χρειάζεται να λαμβάνονται υπόψη οι διαφορετικές συνθήκες ζωής των ανδρών και των γυναικών, καθώς και οι διαφορετικές καταστάσεις και ανάγκες τους. Αυτό προϋποθέτει τη συστηματική εξέταση των μέτρων και των πολιτικών και τη συνεκτίμηση των πιθανών επιπτώσεων κατά τον ορισμό και την εφαρμογή τους.

Αυτήν την προσέγγιση εκπληρώνει η ένταξη της διάστασης του φύλου (gender mainstreaming), η οποία, όταν λειτουργεί συμπληρωματικά σε νομοθετικές πρωτοβουλίες για την επίτευξη της ισότητας των φύλων και σε δράσεις υπέρ των γυναικών (θετικές δράσεις), προωθεί με ολοκληρωμένο και συστηματικό τρόπο την πλήρη και ουσιαστική ισότιμη πρόσβαση των γυναικών και των ανδρών σε πόρους, μέσα και αγαθά.

Η στρατηγική για την ένταξη της διάστασης του φύλου μπορεί να αναβαθμίσει και να βελτιώσει τις δραστηριότητες της Δημόσιας Διοίκησης, αφού αφορά κάθε στάδιο ανάπτυξης δράσεων, και αποτελεί, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τον τρόπο με τον οποίο η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών μπορεί να γίνει απτή πραγματικότητα, δημιουργώντας κατάλληλες συνθήκες για όλους και για όλες, και παράλληλα οδηγεί στο να πραγματοποιηθεί ένα κοινό όραμα σταθερής ανθρώπινης ανάπτυξης.

Η καταπολέμηση των ανισοτήτων και των διακρίσεων μεταξύ των ανδρών και των γυναικών σε όλα τα επίπεδα της κοινωνίας αποτελεί μία μακροπρόθεσμη πρόκληση, καθώς συνεπάγεται διαρθρωτικές μεταβολές και αλλαγές συμπεριφορών και αντιλήψεων, όπως επίσης τον επαναπροσδιορισμό των έμφυλων ρόλων.

Η ισότητα των φύλων, ως θεμελιώδης αξία και αρχή των δημοκρατικών κοινωνιών, είναι απαραίτητο να προωθείται σε κάθε δράση που λαμβάνει χώρα στον δημόσιο χώρο. Στο πλαίσιο αυτό, καλούμαστε να υπερασπιστούμε και να ενισχύσουμε την προώθηση της ισότητας των φύλων σε όλες τις δράσεις, ακόμα και αν κάποιες από αυτές φαίνονται, εκ πρώτης όψεως, ασύνδετες με τις έμφυλες διακρίσεις και ανισότητες.

Ο Οδηγός που θα παρουσιαστεί σήμερα, συνιστά μία απάντηση σε αυτή την ολόπλευρη προοπτική, και έρχεται, για πρώτη φορά στην Κύπρο να καλύψει το κενό της ένταξης της διάστασης του φύλου σε πολιτικές, προγράμματα και πρωτοβουλίες του Κράτους.

Ελπίζουμε, ότι θα αποτελέσει ένα χρήσιμο μέσο και εργαλείο, προς τη συμπερίληψη της οπτικής του φύλου στις προσπάθειες όλων για την προώθηση της ισότητας, τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και την καταπολέμηση των διακρίσεων και των ανισοτήτων στην Κύπρο.

Η χρησιμότητα του Οδηγού αυτού απορρέει από το γεγονός ότι, παρόλο που τα τελευταία χρόνια έγιναν πολλά για την ισότητα των φύλων, αρκετές δράσεις συχνά φαίνεται να αγνοούν τον παράγοντα φύλο ή να μην τον προσεγγίζουν με οριζόντιο τρόπο, με αποτέλεσμα τα οφέλη που προκύπτουν από τις δράσεις αυτές να μην απευθύνονται ισότιμα σε άνδρες και γυναίκες.

Παράλληλα, ακόμα και σε αξιολογικές προσπάθειες ένταξης της διάστασης του φύλου σε δραστηριότητες που αναπτύσσονται, παρατηρείται η απουσία ενός ολοκληρωμένου και συνεκτικού σχετικού μεθοδολογικού πλαισίου, και η υλοποίηση μεμονωμένων και αποσπασματικών ενεργειών, που τελικά δεν επιφέρουν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα.

Οι διαπιστώσεις αυτές, επομένως, οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η ένταξη της διάστασης του φύλου, ως έννοια και ως διαδικασία, δεν έχει γίνει κατανοητή, και καθιστούσαν αναγκαία την ανάπτυξη ενός εγχειριδίου, όπως αυτό που κρατάτε στα χέρια σας, στο οποίο, για πρώτη φορά στη χώρα μας, συγκεντρώνονται γνώσεις, μεθοδολογίες και πρακτικά εργαλεία για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή του gender mainstreaming στη Δημόσια Υπηρεσία.

Έφτασε η στιγμή, η οπτική του φύλου στη χάραξη των πολιτικών να αποτελέσει ένα 'ορατό' πεδίο στρατηγικής στόχευσης, το οποίο να διαπερνά οριζόντια όλες τις πολιτικές ώστε να χρησιμοποιηθεί ως εφελκυστικό για την κοινωνική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή.

Χρειάζεται ωστόσο, αλλαγή γενικότερης νοοτροπίας και κουλτούρας, η οποία πρέπει πρωτίστως να αντανakλάται σε όλες τις πτυχές της εσωτερικής οργάνωσής των Υπουργείων/Τμημάτων/Υπηρεσιών. Ειδικότερα, η ένταξη της διάστασης του φύλου προϋποθέτει αλλαγές στο εσωτερικό περιβάλλον των Υπουργείων, σε όλα τα επίπεδα της διοίκησής τους και σε όλες τις διαδικασίες για την αποτελεσματική λειτουργία τους. Ως πολιτικό αλλά και μεθοδολογικό εργαλείο, έχει σκοπό να ευαισθητοποιήσει τα στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης, που λαμβάνουν μέρος στον προγραμματισμό δράσεων, στην χάραξη πολιτικής και στην κατάρτιση των προϋπολογισμών, για την ένταξη της διάστασης του φύλου στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή κάθε πολιτικής.

Αποτελεί λοιπόν σημαντικό βήμα προόδου, αφού συνεπάγεται ότι η προώθηση της έμφυλης ισότητας ενσωματώνεται κατά τρόπο σαφή σε όλες τις πολιτικές και τα προγράμματα, στην κατάρτιση των διαφόρων προτάσεων, σχεδίων, προγραμμάτων κτλ της Δημόσιας Διοίκησης και σε όλα τα επίπεδα. Με αυτόν τον τρόπο θα λαμβάνονται υπόψη οι αναμενόμενες επιπτώσεις από την εφαρμογή τους ξεχωριστά για το κάθε φύλο, πριν από τη λήψη κάθε ανάλογης απόφασης.

Ως κυβέρνηση, αλλά και ως Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα συμβάλουμε ώστε η οπτική του φύλου να διαπερνά όλες τις πολιτικές των υπουργείων.

Τελειώνοντας, σας ευχαριστώ για την πρόσκληση και εύχομαι κάθε επιτυχία στην πρακτική εφαρμογή της στρατηγικής αυτής.